

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în cauza penală, declarat de inculpatul

Scaun Vasile Alexei, născut la 02 ianuarie 1988, originar și domiciliat în s. Cocieri, r-nul Dubăsari.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 23.07.2014 pînă la 28.08.2014;

Instanța de apel de la 19.09.2014 pînă la 19.05.2015;

Instanța de recurs de la 15.09.2015 pînă la 02.12.2015.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 10 martie 2015, Scaun Vasile Alexei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), j) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 15 ani închisoare.

A fost recunoscut vinovat Scaun Vasile Alexei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) din Codul penal, fiindu- i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) din Codul penal, prin cumulul parțial de pedepse a fost stabilit lui Scaun Vasile Alexei o pedeapsă definitivă sub formă de 15 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost admisă, în principiu, acțiunea civilă a lui Mihailov Liudmila împotriva lui Scaun Vasile cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

A fost încasat de la Scaun Vasile Alexei în beneficiul lui Mihailov Liudmila prejudiciul material în mărime de 5 761 (cinci mii șapte sute șazeci și unu) lei și prejudiciul moral în sumă de 30 000 (treizeci mii) lei, în total suma de 35 761 (treizeci și cinci mii șapte sute șazeci și unu) lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată în sensul enunțat, instanța de fond a reținut, că inculpatul Scaun Vasile în perioada de timp de la 26 iunie 2014 până la data de 28 iunie 2014, aproximativ după amiază, ora exactă nu a fost posibil de stabilit în cadrul urmăririi penale, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în s. Cocieri, r-ul Dubăsari, cu scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în domiciliul persoanei, a intrat fără consimțământul lui Lebiodchin Alexandr în gospodăria acestuia, amplasată în r-ul Dubăsari, s. Cocieri, str. Ștefan cel Mare nr. 35, unde cu scopul de a-l omorî pe ultimul cu un prelungitor electric, fiind în dormitorul locuinței indicate, a încercat să-l sugrume pe proprietarul casei. În continuarea acțiunilor sale infracționale, pentru a realiza intenția propusă, Scaun Vasile a luat un

cuțit și cu o deosebită cruzime i-a tăiat gâtul lui Lebiodchin Alexandr. Ulterior, acestor acțiuni, Scaun Vasile urmărind realizarea intenției criminale cu același cuțit l-a înfipt pe Lebiodchin Alexandr în cutia toracică. În urma acțiunilor violente ale lui Scaun Vasile, victima Lebiodchin Alexandr, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 110 D, a suferit plagă tăiată a gâtului cu lezarea tegumentelor, țesuturilor moi, faringelui, arterei carotide drepte care se califică ca vătămări corporale grave în urma cărora victima a decedat.

3. Nefiind de acord cu sentința enunțată, inculpatul Scaun Vasile și apărătorul acestuia Tripac Vasile au atacat-o cu apeluri, în care solicită:

- inculpatul Scaun Vasile, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă. În argumentarea apelului declarat inculpatul a invocat că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

- avocatul Tripac Vasile în numele inculpatului Scaun Vasile, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate conform art. 145 alin. (1) Cod penal cu aplicarea unei pedepse minime prevăzute la articolul în cauză.

Achitarea inculpatului Scaun Vasile pe art. 179 alin. (2) Cod penal, deoarece, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Admiterea parțială a acțiunii civile în sumă de 5761 lei, cu respingerea prejudiciului moral în sumă de 30 000 mii lei. În motivarea cererii de apel a indicat următoarele:

- la urmărirea penală și instanța de judecată, inculpatul Scaun Vasile, a recunoscut faptele comise de el, care au dus la moartea lui Lebiodchin Alexandr dar nicidecum calificarea acțiunilor sale conform art. 179 Cod penal, adică nu a avut intenția pătrunderii să rămână ilegal în domiciliul acestuia, nu a comis omorul săvârșit cu premeditare și cu deosebită cruzime.

- instanța de fond nu a ținut cont de declarațiile inculpatului Scaun Vasile și anume de faptul că a venit la Lebiodchin Alexandr cu care era în relații bune, au început să se certe și numai după aceasta i-a tăiat gâtul;

- acțiunea civilă o recunoaște parțial și anume numai în partea cheltuielilor suportate pentru funerarii, însă, nu este de acord cu repararea prejudiciului moral, deoarece îl consideră neîntemeiat;

- probele la care face trimitere instanța de judecată nu dovedesc cu certitudine comiterea omorului lui Lebiodchin Alexandr cu premeditate și cu deosebită cruzime;

- în speța de învinuire a lui Scaun Vasile, premeditarea nu poate fi reținută, deoarece făptuitorul nu întrunește aceste condiții, în primul rând instanța de fond nici nu a stabilit timpul comiterii infracțiunii indicând o perioadă de timp de două zile, obiectul cu care a fost comis omorul, inculpatul la luat de la fața locului, adică Scaun V. nu a întreprins acte de pregătire, adică nu a pregătit obiectul cu care a fost comis omorul de înainte. Din declarațiile inculpatului, care nu sunt infirmate de alți martori, rezultă că el nu s-a pregătit din timp, nu a avut un plan bine chibzuit, totul s-a întâmplat spontan.... Paralel cu cele menționate mai sus, partea apărări exprimă dezacordul referitor la calificarea faptelor inculpatului în conformitate cu art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal așa cum a fost înaintată învinuirea de către procuror, însă în

cadrul examinării cauzei în instanța de judecată aceasta nu s-a confirmat, iar fapta inculpatului urmează a fi recalificată în conformitate cu art. 145 alin. (1) Cod penal;

- prezența multiplilor lovituri de cuțit în cazul dat nu sunt suficiente pentru a reține în acțiunile inculpatului circumstanța agravantă a omorului cu o deosebită cruzime, or pentru o atare calificare este necesar ca inculpatul la comiterea infracțiunii să-și dea seama de faptul că săvârșește infracțiunea cu o deosebită cruzime, să prevadă urmarea prejudiciabilă a faptei sale și să-și dorească în mod conștient survenirea acestei urmări manifestate prin cauzarea unor suferințe fizice intense victimei;

- semnul unei cruzimi deosebite există în cazurile în care înainte de a curma viața sau în procesul săvârșirii omorului victima a fost supusă torturilor, schingiuirilor sau s-a săvârșit o batjocură asupra victimei, sau omorul a fost săvârșit cu bună știință vinovatului îi este îmbinată cu pricinuirea unor suferințe deosebite victimei (utilizarea unor toxine cu acțiune chinuitoare, lipsirea de hrană apă ...etc.). Săvârșirea omorului cu o deosebită cruzime presupune în primul rând comiterea infracțiunii prin cauzarea unor suferințe fizice sau psihice intense, inutile, printr-o prelungirea nejustificată a acestor suferințe în timp;

- conform raportului de expertiză medico-legală nr. 110 D se reține că moartea biologică a victimei a fost cauzată de plaga tăiată a gâtului, iar localizarea acestei plăgi demonstrează faptul că inculpatul a dorit survenirea rapidă a morții victimei, acesta nu și-a dorit crearea de suferințe inutile, intense și prelungite în timp a persoanei, or zona gâtului este o regiune vitală a corpului uman.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile inculpatului Scaun Vasile și avocatului acestuia Tripac Vasile, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Scaun Vasile Alexei a săvârșit infracțiunile impute lui.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Totodată s-a luat în considerație și că inculpatul se caracterizează negativ (f.d. 75, 76 Vol. 1), nu se află la evidența medicului narcolog (f.d. 77 Vol. I), la evidența medicului psihiatru se află cu diagnoza „Retardat mintal ușor” (f.d. 151-154 Vol. I).

Instanța de apel a considerat că justificat instanța de fond a admis integral acțiunea civilă înaintată de procurorul r-ul Dubăsari în interesele succesorului părții vătămate Mihailov Ludmila încasând de la Scaun Vasile a prejudiciului material în mărime de 5761 lei.

De asemenea, justificat instanța de fond a încasat de la inculpatul Scaun Vasile în beneficiul succesorului părții vătămate Mihailov Ludmila cu titlu de prejudiciu moral suma de 30 000 lei, având în vedere că inculpatul se află la o vârstă înaintată iar suma solicitată de 70 000 lei este una exagerată.

Astfel, instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele apelului declarat de inculpatul Scaun Vasile Alexei și avocatul Tripac Vasile în interesele inculpatului Scaun Vasile Alexei, deoarece acestea au fost combătute prin cumulul probelor prezentate și cercetate în cadrul cercetării judecătorești.

5. La data de 26 august 2015, nefiind de acord cu decizia instanței de apel, inculpatul Scaun Vasile declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie recalificată infracțiunea incriminată din art. 145 alin (2) lit. a), j) Cod penal în art. 145 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei pedepse mai blânde. Recurentul invocă aceleași argumente ca și în apel. De asemenea, invocă dezacordul cu aplicarea pedepsei, motivînd că, nu a fost omor cu premeditate și cu deosebită cruzime. Totodată recurentul menționează că, în ședința instanței de apel au fost depistate un șir de încălcări.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de inculpatul Scaun Vasile, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestui recurs, deoarece respectivul recurs redă textul apelului declarat, și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin l-a examinat li apreciind toate probele în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lui. Concomitent, termenul de 30 de zile de contestare a recursului ordinar, nu a fost respectat.

6. Verificînd argumentele invocate în recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 19 mai 2015 în prezența inculpatului și a avocatului acestuia, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 88-93, vol. II) fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 16 iunie 2015 (f.d. 93, vol. II). Deși inculpatul nu s-a prezentat la pronunțarea integrală a deciziei, ultimul a primit copia la 17 iulie 2015 în penitenciar (f.d. 125, vol. II). În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 19 mai 2015 a început să curgă din data de 17 iulie 2015 și expira la 18 august 2015, iar inculpatul a declarat recurs ordinar la data de 26 august 2015.

Prin urmare, Colegiul penal constată că recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală. Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de inculpatul Scaun Vasile este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DE C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul **Scaun Vasile Alexei**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în propria cauză penală, ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **17 decembrie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan